

Mas de les Claperoses

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal. Pla de Vilamajor
Emplaçament Ctra. de Navàs a Prats de Lluçanès (BV-4401), al km. 1,8 camí asfaltat direcció sud (camí del Pla de Vilamajor) uns 1.400 m, trencall al nord-est uns 100 m i trencall a mà dreta.
Alçada: 391

Coordenades:

Latitud: 41.88933
Longitud: 1.90297
UTM Est (X): 408989
UTM Nord (Y): 4638071

Classificació

Número de fitxa 08018 - 221
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 55: Mas de les Claperoses.
Data aprovació: dc., 27/11/1991 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002006300DG03H0001HM
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 08/12/2022 - 13:29

Descripció

Masia de dimensions força grans, d'origen medieval, que es troba molt ben emplaçada en un promontori dominant al pla de Vilamajor. Consta del cos residencial, de planta més o menys quadrada (amb planta baixa més un pis i golfes) que té adossats cossos a llevant i una terrassa de construcció força recent a ponent, i també compta amb una interessant pallissa (de dos cossos i amb coberta a una vessant) que està situada uns metres a llevant, davant d'una era sense enrajolar.

La masia, que és fruit de diferents fases d'ampliació difícils de determinar, ha conservat molt íntegrament els volums originaris i la tipologia constructiva tradicional. La façana principal, ben encarada vers migdia, s'ordena en base a dos eixos d'obertures, un dels quals, lleugerament descentrat, conté un portal dovellat i, al seu damunt, una finestra balconera. El parament de la casa conserva l'arrebossat tradicional de calç, de color blanquinós, sobre el qual destaquen els emmarcaments de les obertures, de pedra picada. A la façana oposada, a tramuntana, crida l'atenció un finestral doble que comparteix a la base un ampit motllurat. Sembla una remodelació de la finestra, potser força recent, en la qual es van aprofitar elements anteriors. La façana de llevant presenta un cos adossat amb un assecador a la part alta i té diferents dependències relacionades amb l'elaboració del vi: tines i una premsa.

Observacions:

Altres denominacions: el Mas. Variants orals: Gravaloses, les Escrupoloses.

Inscripció al portal principal: JOAN PERA[TI?]AS 1708

Grafit a la façana principal (possiblement de l'època de la Guerra Civil): "INCAUTAT PER LA [UNIÓ DE RA]BASAIRES"

Història

El nom d'aquest mas deriva de claper, però també se l'ha conegut simplement com el Mas. És d'origen medieval i es troba documentat per primera vegada l'any 1368, entre els que van firmar el conveni amb Ramon de Peguera. Els propietaris tenien per cognom Mas, sovint amb el complement del nom de la casa. Això demostra que en aquest moment devia ser una casa important i que es va guanyar el nom de Mas per antonomàsia (Carreté, 2010: 140).

Ja al segle XVIII, segons es pot llegir a la inscripció que el 1708 es va fer al portal de la casa, aquest any el propietari era un tal Joan, amb un cognom que no s'acaba de desxifrar: Peratias (?). En aquesta època la casa es devia ampliar fins assolir pràcticament el volum actual, ja que no sembla que als segles XIX ni al XX s'hi fessin obres importants. Com la majoria de cases del pla de Vilamajor, el Mas de les Claperoses va acabar sent una masoveria de l'Abellar, una gran masia situada en terme de Cornet, Sallent. Al segle XIX aquesta gran casa pairal tenia les masoveries d'Argelaguers, Joanic, les Claperoses, cal Panxeta, el Cerdà i les Torres de Vilamajor. Al llarg del segle XX aquestes finques es van anar venent i l'heretat de l'Abellar es va disgregar.

A la façana principal es conserva un interessant grafit que sembla autèntic de l'època de la Guerra Civil. Fa al·lusió al fet que la masia hauria estat incautada per la Unió de Rabassaires. Entorn de la dècada de 1970 Enric Font va comprar la masia a Josep M. Llançó de Vinyals, que aleshores era el propietari de l'Abellar. Posteriorment la família hi va fer alguna reforma interior, però l'estructura exterior pràcticament no s'ha

alterat.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 140.

SERRA SALA, Joan M.; CARRETÉ PARERA, Ramon (2005). *Balsareny, ahir i avui*. Ajuntament de Balsareny, p. 135.

